
Aortobifemoral bypassoperasjon med laparoskopisk teknikk

DOKTORAVHANDLINGER

ANNE HELENE KROG

annekrog81@hotmail.com

Laparoskopi har mulige fordeler sammenlignet med åpen kirurgi ved bypassoperasjon for aortoiliakal aterosklerose.

Anne Helene Krog. Foto:
Kristin Ellefsen

Pasienter med aterosklerose i aorta og bekkenkar har tradisjonelt blitt behandlet med enten stenting eller åpen kirurgi. Laparoskopi er implementert i de fleste kirurgiske fag og har vist seg å redusere sykkelighet og dødelighet, samt øke livskvalitet. Innen karkirurgi har teknikkens utbredelse gått sakte. Vi ønsket å undersøke fordeler av laparoskopisk mot åpen aortobifemoral bypassoperasjon.

Doktorgradsarbeidet bestod av tre delstudier fra Norwegian Laparoscopic Aortic Surgery Trial (NLAST), en randomisert, kontrollert multisenterstudie. Pasienter med aterosklerotisk sykdom egnet for aortobifemoral bypassoperasjon, ble randomisert til enten laparoskopisk eller åpen kirurgi. Hovedfokus i disse delstudiene var postoperativ inflammasjon, perioperativ hormonell stressrespons og helseøkonomi. Vi undersøkte den inflammatoriske reaksjonen ved perioperative målinger av serum IL-6, IL-8 og CRP, og den

hormonelle stressresponsen ved plasma ACTH, aldosteron, metanefrin og kortisol. Kostnadseffektivitet ble beregnet basert på kvalitetsjusterte leveår og kostnader.

Våre hovedfunn var at det var mindre uttalt inflammatorisk respons og tidligere normalisering av stresshormoner postoperativt i laparoskopigruppen. Dette kan tyde på at de kommer seg raskere. Laparoskopisk behandling var dessuten klart kostnadseffektivt. Disse potensielle fordelene bør tas i betraktning når man diskuterer behandlingsmuligheter.

Disputas

Anne Helene Krog disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo, den 22.01.2018. Tittelen på avhandlingen er *Benefits of laparoscopic versus open aortobifemoral bypass surgery – focus on the surgical inflammatory reaction, humoral stress response and health economics*.

Publisert: 17. september 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0330
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 3. juli 2026.